

Bijlage opmerkingen aan van redactionele en wetstechnische aard

BOEK 5, HOOFDSTUK 2

Art. 5.2.1.2

Lid 1 (een rechtsmiddel wordt ingesteld). De huidige wettelijke terminologie is dat een rechtsmiddel wordt aangewend (bijv. art. 450 lid 1 Sv) en dat beroep wordt ingesteld (bijv. art. 432 lid 1 Sv). De memorie van toelichting geeft geen reden voor de wijziging van deze ingeburgerde strafvorderlijke terminologie.

Art. 5.2.2.3

Deze regeling over de intrekking van het beroep in cassatie stoelt kennelijk op het uitgangspunt dat het parket in elke zaak hetzij uitdrukkelijk een standpunt bepaalt hetzij een conclusie neemt. In zaken die op de voet van art. 80a RO worden afgedaan, wordt evenwel zelden een standpunt ingenomen en evenmin een conclusie genomen. Dat betekent dat in dat soort zaken het beroep dus in feite kan worden ingetrokken tot het uitspreken van het arrest. Wij geven in overweging om alleen te bepalen dat het beroep kan worden ingetrokken totdat de conclusie is genomen (vgl. artikel 4.4.2 van het Procesreglement Hoge Raad der Nederlanden).

BOEK 5, HOOFDSTUK 5

5.5.1.

Op het openstellen van cassatieberoep bij overtredingen van de in art. 5.5.1 bedoelde verordeningen is hiervoor al ingegaan.

Lid 4 onder b: hier (en ook elders) worden de ouders of voogd van de *veroordeelde* genoemd. In dit stadium van de procedure is echter nog slechts sprake van een verdachte.

Art. 5.5.4

In het tweede lid van art. 5.5.4 is als (hoofd)regel opgenomen dat de Hoge Raad een vonnis of arrest vernietigt indien de aard van de niet in acht genomen vorm en de aard van de aangevoerde klachten dat rechtvaardigen. Hieraan ligt de gedachte ten grondslag dat vernietiging van een vonnis of arrest alleen in aanmerking komt indien degene die het cassatieberoep heeft ingesteld, daarbij voldoende belang heeft. De (hoofd)regel van art. 5.5.4 sluit daarmee aan op onder andere de regeling van art. 80a RO. Tevens is het in het belang van de andere procesdeelnemers dan degene die het cassatieberoep heeft ingesteld, dat een nieuwe behandeling van de zaak achterwege blijft indien daarmee geen of onvoldoende belang is gediend.

In art. 5.5.4 wordt ten aanzien van het verzuim van sommige vormen bepaald dat vernietiging in ieder geval is gerechtvaardigd. Ten aanzien van twee van deze vormen rijst de vraag of niet met de genoemde (hoofd)regel zou kunnen worden volstaan. Het betreft, kort gezegd, het weigeren of verzuimen te beslissen op een verzoek of een vordering (letter d), en het ontbreken van de bij de wet voorgeschreven beslissingen of de bij wet voorgeschreven

motivering (letter f). Met betrekking tot deze vormen bepaalt art. 5.5.4 dat vernietiging is gerechtvaardigd “tenzij de belangen van de partij die daar gronden tegen aanvoert niet zijn geschaad” (letter d) respectievelijk “tenzij de belangen van de partij die daar gronden tegen heeft aangevoerd niet zijn geschaad” (letter f). De toepassing van deze clausules lijkt overeen te komen met de toepassing van de (hoofd)regel van art. 5.5.4. Immers, indien door het verzuim geen belangen zijn geschaad, rechtvaardigt de aard van de aangevoerde klacht ook geen vernietiging van het bestreden vonnis of arrest.

Ad 5.5.8

Lid 1: (ontvangst van de stukken van het geding door de griffier van de Hoge Raad) wij geven u in overweging deze bepaling en art. 5.2.1.9 terminologisch op elkaar af te stemmen.

Lid 2: (gewone of aangetekende brief over de post) wij adviseren u deze bepaling af te stemmen op de vergelijkbare andere bepalingen, waaronder die inzake toezending door elektronische overdracht.

Art. 5.5.9

De memorie van toelichting bij deze bepaling sluit niet aan bij de voorgestelde wettekst.

Lid 1: wij geven u in overweging *de officier van justitie* te vervangen door *het openbaar ministerie*.

Lid 3: (a) op grond van het huidige art. 437 lid 3 Sv moet de benadeelde partij haar cassatiemiddelen indienen binnen een maand na de aanzegging. Dat wordt volgens de voorgestelde regeling twee maanden. De memorie van toelichting gaat niet in op de noodzaak voor deze - niet tot bespoediging van de afhandeling van het cassatieberoep leidende - verlenging van de huidige termijn, die onproblematisch is gebleken.

(b) de benadeelde partij mag klagen over een rechtspunt met betrekking tot de vordering tot schadevergoeding *of* de beslissing met betrekking tot de schadevergoedingsmaatregel. Is bedoeld: *en*?

Art. 5.5.11

(a) in de voorgaande bepaling is vermeld dat alle zaken worden behandeld door de *rolraadsheer*. In lid 1 van de onderhavige bepaling staat dat de zaak in behandeling wordt genomen door *de Hoge Raad*. Deze mogelijk tot verwarring leidende precisering kan worden gemist. Dat geldt ook voor art. 5.5.15.

(b) deze bepaling bevat – anders dan art. 436 lid 3 Sv - geen informatieplicht jegens het slachtoffer.

Art 5.5.12

Lid 1: In de huidige praktijk wordt niet vaak gebruik gemaakt van de gelegenheid van een mondelinge toelichting, nu de middelen ook schriftelijk kunnen worden toegelicht en het OM-beroep schriftelijk kan worden weersproken (art. 438 lid 2 Sv). Het valt op dat de voorgestelde bepaling niet (meer) voorziet in die schriftelijke toelichting en die schriftelijke tegenspraak. Dat beschouwen wij als een omissie. Wel wordt voorgesteld mondelinge tegenspraak mogelijk te

maken, ook voor het openbaar ministerie. Dat roept de vraag op waarom het openbaar ministerie het beroep van de verdachte (of van de benadeelde partij) niet ook schriftelijk zou mogen tegenspreken. En dat roept weer de vraag op of het openbaar ministerie behoefte heeft aan deze wijziging van de cassatieprocedure, ook als het zou betekenen dat het zich verplicht voelt in al die duizenden strafzaken per jaar waarin (alleen) de verdachte cassatieberoep heeft ingesteld, dat beroep tegen te spreken.

Voorts is de voorgestelde tekst onduidelijk. Uit de memorie van toelichting leiden wij af dat het de bedoeling is dat voor alle genoemde procesdeelnemers geldt dat zij alleen bevoegd zijn tot het geven van een mondelinge toelichting na inwilliging van een *door hen* ingediend verzoek. Dat komt echter niet tot uiting in de voorgestelde wetstekst.

Lid 2: Op grond van art. 5.5.12, tweede lid, wordt de dag van de uitspraak na het nemen van de conclusie van de Procureur-Generaal *op de zitting* bepaald.¹ Dit houdt in dat – in afwijking van de huidige praktijk – in geval van vervroeging van de uitspraak eerst een zitting moet worden ingelast om een nieuwe datum te bepalen. Dat is nodeloos omslachtig.

Art. 5.5.14

Wij zien niet de meerwaarde van de ondertekening van het arrest door alle leden over de zaak hebben geoordeeld. Ter vermijding van dossierbewegingen en de daardoor gecreëerde kans op fouten, kan onzes inziens worden volstaan met het voorschrift dat het arrest – waarvan de tekst in in raadkamer door de “zetel” van één, drie of vijf raadsheren is vastgesteld – moet worden ondertekend door de voorzitter of door een van de raadsheren die over de zaak hebben geoordeeld, alsmede door de griffier die bij de beraadslaging tegenwoordig is geweest. Een gegronde reden om voor de strafkamer een andere werkwijze voor te schrijven dan voor de andere kamers geldt, vermogen wij niet te zien.

BOEK 5, HOOFDSTUK 6

Hiervoor is al opgemerkt dat wij u in overweging geven om de openstelling van cassatieberoep in de in art. 6.4.2.6 bedoelde beklagzaken te heroverwegen. De voorgestelde regeling geeft voorts aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Art. 5.6.1

In het tweede lid van deze bepaling wordt hoofdstuk 5 van overeenkomstige toepassing verklaard op het beroep in cassatie tegen een beslissing van de raadkamer. Als gevolg daarvan is op dit cassatieberoep onder meer van toepassing de regeling van art. 5.5.9 betreffende de termijn voor het indienen van de cassatieschriftuur. Deze termijn is voor de verdachte twee maanden (na betekening van de aanzegging van art. 5.5.8, eerste lid).² In het huidige art. 447,

¹ – Tenzij sprake is van één van de in art. 5.5.12a genoemde uitzonderingssituaties waarin geen conclusie wordt genomen.

² In onze opmerking bij het voorgesteld art. 5.5.9 hebben wij kanttekeningen geplaatst bij deze termijn, die zonder duidelijke redenen tweemaal zo lang is als de huidige termijn.

vijfde lid, Sv wordt een termijn van een maand gehanteerd. In zoverre wordt, anders dan op p. 96 van de memorie van toelichting wordt gesteld, art. 447 Sv niet vervangen door art. 5.6.1, tweede lid.

Art. 5.6.2

Art. 5.6.2, tweede lid, regelt – kort gezegd – de beslissingen die de Hoge Raad kan nemen in geval van cassatieberoep tegen een beschikking. De vraag rijst of deze regeling in de kern niet een doublure vormt met de op grond van art. 5.6.1, tweede lid, van overeenkomstige toepassing verklaarde regeling van art. 5.5.13.

BOEK 6

Art. 6.1.4.1

Wij onderschrijven de verduidelijking in lid 1 van art. 510 Sv, evenals de voorziening van lid 2 inzake – kort gezegd – het voorgenomen sepot door de officier van justitie onder kennisgeving daarvan door de hoofdofficier van justitie aan de procureur-generaal.

De voorgestelde regeling van lid 4 – die met zijn “opdragen” de verhouding tussen de Hoge Raad en het Parket niet goed weergeeft – gaat voorbij aan de bestendige praktijk dat het verzoek eerst wordt voorgelegd aan de procureur-generaal, die ten behoeve van zijn uit te brengen advies alles kan doen wat hem dienstig voorkomt, en dat de Hoge Raad eerst daarna en aan de hand daarvan beslist.

Art. 6.2.3.2

In lid 1 ontbreekt de termijnbepaling waarop in lid 3 wordt geduid. Deze kan worden gerealiseerd door in lid 1 voor te schrijven dat gelegenheid wordt geboden “om *binnen de daartoe gestelde termijn* opmerkingen te maken”.